МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ТА ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНОГО РЕДАГУВАННЯ

Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітня програма Українська мова і література

Миколаїв – 2019

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Гурдуз Андрій Іванович, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри української мови і літератури
Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувачка кафедри української мови і літератури_____ (Рускуліс Л. В.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогіки та психології

Протокол від «27» серпня 2019 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Чугуєва І.Є.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» вересня 2019 року № 14
Голова навчально-методичної комісії університету_____(Кузнецова О.А.)

ВСТУП

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Методика літературного та художньо-технічного редагування» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення теоретичних та методичних основ літературної підготовки текстів до видання, принципів наукової оцінки потенційної ефективності майбутньої книги

Міждисциплінарні зв'язки: варіативна навчальна дисципліна «Методика літературного та художньо-технічного редагування» є складником циклу професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр», пов'язана з дисциплінами «Теорія і практика видавничої справи», «Методика літературного та художньо-технічного редагування (Редакторський аналіз і підготовка видань)», «Сучасна українська літературна мова», «Історія української літератури» та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними та методичними основами літературної підготовки текстів до видання; набуття практичних навичок наукової оцінки та виправлення оригіналів різних видів літератури; оволодіння принципами наукової оцінки потенційної ефективності майбутньої книги.

Завдання курсу:

- ознайомити зі специфікою професійної діяльності літературного редактора;
- вивчити особливості і методи редакторського аналізу літературних творів з метою їх об'єктивної характеристики та оцінки;
- визначити шляхи вдосконалення рукопису в процесі підготовки видання до друку;
- розглянути лінгвостилістичний аспект літературного редагування.

У результаті вивчення курсу студент опановує такі компетентності:

І. Загальнопредметні: володіння українською мовою на високому рівні й здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціокультурних явищ; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність проведення досліджень на належному рівні; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ІІ. Фахові:

Здатність аналізувати основні поняття і терміни літературного та художньо-технічного редагування, фіксувати динаміку їх розвитку.

Здатність визначати стилістичні особливості різних видів текстів і специфіку роботи над ними, здійснювати професійну редакторську роботу над текстом різної природи.

Здатність теоретично мотивувати й застосовувати на практиці композиційні прийоми редагування текстів.

Здатність ідентифікувати тексти з урахуванням різних видів і жанрів літератури.

Здатність редагувати текст, робити стилістичну правку тексту, зберігаючи його індивідуальні авторські особливості.

Здатність зіставного аналізу різних систем редакторської роботи над текстом з метою оптимізації власної редакторської діяльності.

Здатність працювати з базами даних та знання етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 год. / 8 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст

Тема 1. Літературне редагування як наука

Поняття про літературне редагування як фахове опрацювання форми твору. Природа літературного редагування та основні етапи його розвитку. Еволюція поняття «літературне редагування».

Текст як основний об’єкт редакторського аналізу. Категорії тексту, найбільш суттєві для редакторського опрацювання.

Етичні основи редагування.

Тема 2. Редактор, автор, читач і текст

Процеси створення і читання; їх роль у літературному опрацюванні тексту.

Автор і текст. Процес створення тексту. Урахування його в роботі редактора. Залежність між перебігом створення тексту та особливостями викладу.

Читач і текст. Процес читання та його роль у літературному опрацюванні тексту. Передумови та механізм сприйняття тексту. Урахування особливостей читацького сприймання тексту у процесі літературного редагування.

Редактор і текст. Природа літературного редагування та основні етапи його розвитку. Методика літературного опрацювання тексту. Основні завдання редактора в процесі роботи над літературною формою твору. Фахове і звичайне читання. Види редакторського читання. Традиційні філологічні методики аналізу тексту. Види правки

Кредит 3. Методика літературного редагування. Композиція тексту.

Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.

Завдання редактора при роботі з фактологічним матеріалом. Аналіз тематичної організації тексту. Сутність і різновиди тематичного відхилення. Прийоми перевірки фактологічного матеріалу

Кредит 4. Напруга і тон викладу.

Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.

Композиція як системно-структурна організація твору. Етапи роботи редактора над композицією твору: Редагування текстів різних типів (опис, розповідь, роздум). Логічний аналіз тексту. Операції логічного аналізу тексту. Характеристика законів логіки та їх порушень у текстах. Редагування логічних недоліків у текстах.

Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.

Лаконічність, стислість викладу, ритм тексту. Поняття про напругу викладу в літературному редагуванні. Регулювання напруги викладу на рівні речення. Регулювання напруги викладу на рівні тексту.

Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.

Поняття про тональність викладу. Авторська та композиційна тональності твору. Засоби організації тональності. Критерії тональності.

Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту

Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.

Мовностилістична правка тексту. Методика роботи редактора з мовними штампами. Досягнення системності твору в плані змісту і в плані виразу як основна мета літературного опрацювання тексту. Робота редактора над словом і словосполученням у контексті. Робота редактора над реченням і абзацем у тексті. Робота над завершеним текстом, стилістичне виправлення.

Кредит 5. Нормативні основи редагування

Тема 8. Редагування інтерв'ю.

Види інтерв'ю: інформаційне, аналітичне. Редагування запитань до інтерв'ю. Особливості редагування інтерв'ю. Логічні аспекти редактори.

Тема 9.. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.

Особливості популярних соцмереж: «Фейсбук», «Інстаграм» тощо. Постінг. Специфіка підготовки та оброблення постів перед публікацією.

Кредит 6. Логічні основи редагування

Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів. Особливості редакторського аналізу додержання в тексті законів і норм логічного мислення. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв’язків.

Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.

Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування

Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.

Ерратологічні принципи.

Кредит 8. Комп'ютерне редагування

Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.

Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. Репр. вид. К. : [б.в.], 2003. 248 с.
2. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2005. 304 с.
3. Литературное редактирование / И. К. Гужова, Р. А. Молибоженко, К. М. Накорякова, Т. И. Сурикова. М.: Изд-во Моск. ун-та, 2000. 160 с.
4. Мильчин А. Е. Методика редактирования текста : учебник для студ. вузов, обучающихся по направлению 030900 «Издательское дело» и спец. 030901 «Издательское дело и редактирование». 3 изд., перераб. и доп. М. : Логос, 2005. 524 с.
5. Різун В. В. Літературне редагування : підручник; Міжнародний фонд «Відродження». К.: Либідь, 1996.. 240 с. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).

Базова

1. Беззубов А. Н. Введение в литературное редактирование: учебное пособие. Санкт-Петербург, 1997
2. Бондаренко Т. О. Літературне редагування: методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2003. 32 с.

Додаткова

3. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика. *Проблемы русской стилистики*. М.: Высш.школа, 1981. С. 20-171.
4. Галич О. А. Загальне літературознавство / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. Рівне, 1997. 544 с.
5. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования /отв. ред. Г. В. Степанов. Изд. 6-е. М. : Издательство ЛКИ, 2008. 144 с. (Лингвистическое наследие XX века).
6. Ганжуров Ю. Основні етапи композиційного редагування. *Вісник Книжкової палати*. 2010. № 2 С. 8.
7. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. Дрогобич : Видавнича фірма "Відродження", 2008. 488 с.
8. Дудик П. С. Стилістика української мови : навч. посіб. К. : Вид. центр «Академія», 2005. 368 с. (Альма-матер).
9. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб.. К. : Видавничий центр «Академія», 2009. 264 с. (Альма-матер).
10. Жарков И.А. Технология редакционно-издательского дела: конспект лекцій М. : Изд-во МГУП, 2002.
11. Зелінська Н.В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту). К.: УМК ВО, 1989. 76 с.
12. Кайда Л. Г. Композиционная поэтика текста. М : Флинта- Наука. 2011. 402 с.
13. Капелюшний А. О. Стилістика і редагування : практичний словник- довідник журналіста. Львів : ПАІС, 2002. 576 с.
14. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови : підручник. К. : Вища школа, 1987. 352 с.
15. Кодак М. П. Поетика як система. К.: Дніпро, 1988. 157 с.
16. Коляда Т. Ф., Морозюк І. Є. Основи літературного редагування : конспект лекцій для студентів спеціальностей 7.020101 культурологія, 7.020105 документознавство та інформаційна діяльність. Одеса : Наука і техніка, 2005. 76 с.
17. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб.. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 423 с.
18. Лингвистический анализ художественного текста. Теория и практика: учебник ; практикум /Л. Г. Бабенко, Ю. В. Казарин. М. : Флинта: Наука, 2003. 496 с.
19. Лосев А. Ф. Форма. Стиль. Выражение. М. : Мысль, 1995. 944 с.

20. Мучник Б. С. Человек и текст. М. : Книга, 1985. 252 с.
21. Одинцов В. В. Стилистика текста. М. : Наука, 1980. 262 с.
22. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник. Львів : Афіша, 2006. 416 с.
23. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту. К. : РВЦ «Київський університет», 1998. 335 с.
24. Сенкевич М. П. Стилистика научной речи и литературное редактирование научных призведений. 2-е изд., испр. и доп. М. : Высш.школа, 1980. 328 с.
25. Сикорский Н.М. Теория и практика редактирования : учебник. 2-е изд., испр. и доп. М., 1980. 328 с.
26. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. М. : Высшая школа, 1980. 368 с.
27. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. К. : Основи, 1998. 324 с.
28. Стилистика и литературное редактирование: учебник / под ред. В. И. Максимова. 3 изд., перераб. и доп. М. : Гардарики, 2007. 653 с.
29. Сучасна українська літературна мова: Стилістика / Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР ; за заг. ред. І. К. Білодіда. К. : Наук. думка, 1973. 588 с.
30. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практичний посібник. 2-ге вид., стер. К. Наша культура і наука, 2006. 560 с.
31. Феллер М.Д. Структура произведения. М.: Книга, 1981. 200 с.
32. Феллер М. Д. Українська школа літературного редагування (текст задум автора сприймання читача). *Стиль.* 2002. С. 363-374.
33. Феллер М. Д. Эффективность сообщения и литературный аспект редактирования. Львов : Изд-во при Львов.ун-те, 1978. 200 с.
34. Щерба Л.В. Языковая система и речевая деятельность. Л.: Наука, 1974. 428 с.

Довідкова література

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І .Ковалів]. – Т.1. – К. : Академія, 2007. 608 с.

Електронні ресурси

1. Сайт Книжкової палати України – http://www.ukrbook.net/
2. Електронна бібліотека літератури на тему видавничої справи та журналістики – http://journlib.univ.kiev.ua/
3. Сайт Департаменту видавничої справи і преси –http://comin.kmu.gov.ua/

Інформаційні ресурси

1. Гузенко С. В. Літературне редагування : навчально-методичний посібник. Миколаїв : Іліон, 2012. 132 с. 30 шт.
2. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2005. 304 с. 5 шт.
3. Різун В. В. Літературне редагування : підручник / В. В. Різун ; Міжнародний фонд «Відродження». К. : Либідь, 1996.. 240 с. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні). 30 шт.
4. Партико З. Загальне редагування. Нормативні основи. Львів: Афіша, 2001. 416 с. 5 шт.

4. **Форма підсумкового контролю успішності навчання:** іспит
5. **Засоби діагностики успішності навчання:**
   - усна відповідь на практичному занятті;
   - доповнення на практичному занятті;
   - виконання практичного завдання в аудиторії;
   - виконання самостійних робіт;
   - контрольні роботи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра української мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О. А. Кузнецова
27 серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ТА ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНОГО РЕДАГУВАННЯ

Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітня програма Українська мова і література

Миколаїв – 2019

Розробник: Гурдуз Андрій Іванович, доцент кафедри української мови і літератури, кандидат філологічних наук _____ (Гурдуз А. І.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури

Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Завідувачка кафедри _____ (Рускуліс Л. В.)

«27» серпня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 8</td><td>Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка</td><td colspan="2">Варіативна</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Спеціальність
014 «Середня освіта»,
014.01 Середня освіта
(Українська мова і література)</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин - 240</td><td colspan="2">III</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>5</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин для денної форми навчання: год.; аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 8.</td><td rowspan="8">Ступінь бакалавра</td><td>16</td><td>12</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>36</td><td>12</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>14</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>54</td><td>90</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
залік</td></tr>
</table>

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання: 46 год. – аудиторні заняття, 74 год. – самостійна робота (38%/62%).

2.Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: оволодіння теоретичними та методичними основами літературної підготовки текстів до видання; набуття практичних навичок наукової оцінки та виправлення оригіналів різних видів літератури; оволодіння принципами наукової оцінки потенційної ефективності майбутньої книги.

Завдання курсу:

- ознайомити зі специфікою професійної діяльності літературного редактора;
- вивчити особливості і методи редакторського аналізу літературних творів з метою їх об'єктивної характеристики та оцінки;
- визначити шляхи вдосконалення рукопису в процесі підготовки видання до друку;
- розглянути лінгвостилістичний аспект літературного редагування.

Передумови до вивчення дисципліни: обізнаність із нормами й канонами сучасного мовного дискурсу та вміння представити свої наукові здобутки, що є одним із найважливіших і найвагоміших аспектів підготовки фахівця з університетською освітою. Курсу властиві зв'язки з теоретичними та спеціальними теоретичними курсами загального фундаментального та професійного циклу – із дисциплінами «Теорія і практика редагування», «Історія і культура України» та ін.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з 6 кредитів.

Результати навчання:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- уміння оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства; здійснювати літературознавчий аналіз художніх творів світової літератури;
- здатність демонструвати знання сучасної наукової парадигми в галузі філології та динаміки її розвитку;
- здатність проведення досліджень на належному рівні.

Згідно з вимогами ООП студент оволодіває такими *компетентностями*:

І. Загальнопредметні: володіння українською мовою на високому рівні й здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціокультурних явищ; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність проведення досліджень на належному рівні; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ІІ. Фахові:

Здатність аналізувати основні поняття і терміни літературного та художньо-технічного редагування, фіксувати динаміку їх розвитку.

Здатність визначати стилістичні особливості різних видів текстів і специфіку роботи над ними, здійснювати професійну редакторську роботу над текстом різної природи.

Здатність теоретично мотивувати й застосовувати на практиці композиційні прийоми редагування текстів.

Здатність ідентифікувати тексти з урахуванням різних видів і жанрів літератури.

Здатність редагувати текст, робити стилістичну правку тексту, зберігаючи його індивідуальні авторські особливості.

Здатність зіставного аналізу різних систем редакторської роботи над текстом з метою оптимізації власної редакторської діяльності.

Здатність працювати з базами даних та знання етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст

Тема 1. Літературне редагування як наука

Поняття про літературне редагування як фахове опрацювання форми твору. Природа літературного редагування та основні етапи його розвитку. Еволюція поняття «літературне редагування».

Текст як основний об’єкт редакторського аналізу. Категорії тексту, найбільш суттєві для редакторського опрацювання.

Етичні основи редагування.

Тема 2. Редактор, автор, читач і текст

Процеси створення і читання; їх роль у літературному опрацюванні тексту.

Автор і текст. Процес створення тексту. Урахування його в роботі редактора. Залежність між перебігом створення тексту та особливостями викладу.

Читач і текст. Процес читання та його роль у літературному опрацюванні тексту. Передумови та механізм сприйняття тексту. Урахування особливостей читацького сприймання тексту у процесі літературного редагування.

Редактор і текст. Природа літературного редагування та основні етапи його розвитку. Методика літературного опрацювання тексту. Основні завдання редактора в процесі роботи над літературною формою твору. Фахове і звичайне читання. Види редакторського читання. Традиційні філологічні методики аналізу тексту. Види правки

Кредит 3. Методика літературного редагування. Композиція тексту.

Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.

Завдання редактора при роботі з фактологічним матеріалом. Аналіз тематичної організації тексту. Сутність і різновиди тематичного відхилення. Прийоми перевірки фактологічного матеріалу

Кредит 4. Напруга і тон викладу.

Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.

Композиція як системно-структурна організація твору. Етапи роботи редактора над композицією твору: Редагування текстів різних типів (опис, розповідь, роздум). Логічний аналіз тексту. Операції логічного аналізу тексту. Характеристика законів логіки та їх порушень у текстах. Редагування логічних недоліків у текстах.

Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.

Лаконічність, стислість викладу, ритм тексту. Поняття про напругу викладу в літературному редагуванні. Регулювання напруги викладу на рівні речення. Регулювання напруги викладу на рівні тексту.

Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.

Поняття про тональність викладу. Авторська та композиційна тональності твору. Засоби організації тональності. Критерії тональності.

Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту

Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.

Мовностилістична правка тексту. Методика роботи редактора з мовними штампами. Досягнення системності твору в плані змісту і в плані виразу як основна мета літературного опрацювання тексту. Робота редактора над словом і словосполученням у контексті. Робота редактора над реченням і абзацем у тексті. Робота над завершеним текстом, стилістичне виправлення.

Кредит 5. Нормативні основи редагування

Тема 8. Редагування інтерв'ю.

Види інтерв'ю: інформаційне, аналітичне. Редагування запитань до інтерв'ю. Особливості редагування інтерв'ю. Логічні аспекти редактори.

Тема 9.. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.

Особливості популярних соцмереж: «Фейсбук», «Інстаграм» тощо. Постінг. Специфіка підготовки та оброблення постів перед публікацією.

Кредит 6. Логічні основи редагування

Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів. Особливості редакторського аналізу додержання в тексті законів і норм логічного мислення. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв’язків.

Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.

Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування

Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення. Ерратологічні принципи.

Кредит 8. Комп'ютерне редагування

Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	ср
1	2	3	4	5	6
Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст					
Тема 1. Літературне редагування як наука	16	2	2		12
Тема 2. Редактор, автор, читач і текст	14	2	2	2	8
Усього	30	4	4	2	20
Кредит 2. Методика літературного редагування. Композиція тексту					
Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.	14	2	4	2	6
Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.	16	2	4	2	8
Усього	30	4	8	4	14
Кредит 3. Напруга і тон викладу					
Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.	14	2	6	2	4
Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.	16	2	6	2	6
Усього	30	4	12	4	10
Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту					
Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	30	4	12	4	10
Усього	30	4	12	4	10
Кредит 5. Нормативні основи редагування					
Тема 8. Редагування інтерв'ю	16	2	2		12
Тема 9. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.	14	2	2	2	8
Усього	30	4	4	2	20
Кредит 6. Логічні основи редагування					
Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів	16	2	2	2	10
Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.	14	2	2		10
Усього	30	4	4	2	20
Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування					
Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.	30	2	2		26
Усього	30	2	2		26

Кредит 8. Комп'ютерне редагування					
Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.	30	2	2	2	24
Усього	30	2	2	2	24
Усього годин:	**240**	**28**	**48**	**20**	**144**

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст	
1	Тема 1. Літературне редагування як наука	2
2	Тема 2. Редактор, автор, читач і текст	4
	Кредит 2. Методика літературного редагування. Композиція тексту	
3	Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.	2
4	Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.	2
	Кредит 3. Напруга і тон викладу	
5	Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.	2
6	Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.	2
	Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту	
7	Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	4
	Кредит 5. Нормативні основи редагування	
1	Тема 8. Редагування інтерв'ю	2
2	Тема 9. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.	2
	Кредит 6. Логічні основи редагування	
3	Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів	2
4	Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.	2
	Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування	
5	Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.	2
	Кредит 8. Комп'ютерне редагування	
7	Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.	2
	Разом:	**28**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст	
1	Тема 1. Літературне редагування як наука	2
2	Тема 2. Редактор, автор, читач і текст	2
	Кредит 2. Методика літературного редагування. Композиція тексту	
3	Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.	4

4	Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.	4
	Кредит 3. Напруга і тон викладу	
5	Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.	6
6	Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.	6
	Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту	
7	Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	12
	Кредит 5. Нормативні основи редагування	
1	Тема 8. Редагування інтерв'ю	2
2	Тема 9. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.	2
	Кредит 6. Логічні основи редагування	
3	Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів	2
4	Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.	2
	Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування	
5	Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.	2
	Кредит 8. Комп'ютерне редагування	
7	Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	2
	Разом:	**48**

6. Теми лабораторних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст	
1	Тема 1. Літературне редагування як наука	1
2	Тема 2. Редактор, автор, читач і текст	1
	Кредит 2. Методика літературного редагування. Композиція тексту	
3	Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.	2
4	Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.	2
	Кредит 3. Напруга і тон викладу	
5	Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.	2
6	Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.	2
	Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту	
7	Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	4
	Кредит 5. Нормативні основи редагування	
1	Тема 8. Редагування інтерв'ю	1
2	Тема 9. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.	1
	Кредит 6. Логічні основи редагування	
3	Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів	1

4	Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.	1
	Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування	
5	Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.	1
	Кредит 8. Комп'ютерне редагування	
7	Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.	1
	Разом:	**20**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теорія літературного редагування. Редактор, автор, читач і текст	
1	Тема 1. Літературне редагування як наука	12
2	Тема 2. Редактор, автор, читач і текст	8
	Кредит 2. Методика літературного редагування. Композиція тексту	
3	Тема 3. Робота редактора над змістом, темою тексту.	6
4	Тема 4. Робота редактора над композиційною структурою тексту.	8
	Кредит 3. Напруга і тон викладу	
5	Тема 5. Регулювання напруги викладу в тексті.	4
6	Тема 6. Досягнення адекватної тональності в процесі літературного редагування.	6
	Кредит 4. Мовно-стилістична правка тексту	
7	Тема 7. Робота редактора над реченням і абзацом у тексті.	10
	Кредит 5. Нормативні основи редагування	
1	Тема 8. Редагування інтерв'ю	12
2	Тема 9. Літературне опрацювання постів для різних соц. мереж.	8
	Кредит 6. Логічні основи редагування	
3	Тема 10. Редагування заголовків і блог-постів	10
4	Тема 11. Редагування контент-плану. Літературне оброблення е-мейл розсилок.	10
	Кредит 7. Лінгвістичні і психолінгвістичні норми редагування	
5	Тема 12. Типові мовностилістичні помилки і способи їх уникнення.	26
	Кредит 8. Комп'ютерне редагування	
7	Тема 13. Видавничі і поліграфічні норми редагування. Комп'ютерне редагування: сервіси, для полегшення роботи редактора.	24
	Разом:	**144**

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка доповіді з висвітленням проблем становлення й розвитку античної літератури (для

студентів ДФН).
Підготовка та захист контрольної роботи.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів самостійно аналізувати факти становлення й розвитку літературного редагування, його етапів, процедур, безпосередньо редагувати тексти.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:
1) самостійність;
2) творчість;
3) уміння оформити та презентувати результати своєї роботи.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент володіє набутими знаннями та використовує їх для вирішення нової навчальної проблеми. Оцінка „відмінно” передбачає повні відповіді на всі запропоновані в програмі питання з наведенням необхідних теоретико-методологічних передумов, вираженим творчим підходом до вирішення проблеми, зазначенням прикладів, які б ілюстрували відповідний аспект певного питання. Студент виявляє розуміння історико-літературних явищ і процесів; робить аргументовані висновки; характеризує історико-літературні явища і процеси, використовуючи різні джерела інформації. Вміє:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- аналізувати й оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно, системно і повно;
- аргументовано висловлювати свої думки, вміти формулювати висновки;
- виявляти творчий підхід до виконання завдань;
- правильно оформити письмову роботу.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти, формулює та обґрунтовує нескладні висновки; може дати порівняльну характеристику літературних явищ, дає визначення поняттям; самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки явищ і процесів; може узагальнювати й застосовувати знання, але припускається певних негрубих помилок. У роботі виконано переважну більшість поставлених завдань (не менш як дві третини), виявлено належні знання, вміння й навички порівняльного вивчення художніх творів.

Студенту виставляється добре – коли студент у достатній мірі оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти, формулює та обґрунтовує нескладні висновки; може дати

порівняльну характеристику літературних явищ, але припускається певних негрубих помилок чи неточностей у відповідях, не ілюструє свої відповіді прикладами. У роботі виконано переважну більшість поставлених завдань (не менш як дві третини), виявлено належні знання, вміння й навички порівняльного вивчення художніх творів.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, не завжди вміє застосовувати навчальний матеріал на практиці. може дати стислу характеристику мовному або літературному явищу (за алгоритмом); правильно вживає літературознавчі терміни. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно.

Студенту виставляється мінімальний задовільно - коли студент не завжди вміє застосовувати навчальний матеріал на практиці. може дати стислу характеристику мовному або літературному явищу (за алгоритмом). Студент володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно.

У роботі виконано не менш як одну третину поставлених завдань, коли студент володіє основами літературознавчого зіставлення і не може на практиці застосувати теоретичні знання, навести приклади обговорюваних у роботі мистецьких явищ і процесів; проводить можливі й переважно (частково) правильні зіставлення творів чи інших явищ міжлітературного процесу і не демонструє при цьому певні теоретичні знання.

Студенту виставляється мінімальний незадовільно - коли студент не володіє навчальним матеріалом, не зміг виконати жодного з поставлених питань, не володіє теоретичними знаннями і практичними вміннями компаративного аналізу художніх творів.

Оцінка *за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи*виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 300 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти

І семестр:

Поточне тестування та самостійна робота				Контроль на робота	Накопичувальні бали/ Сума
Кр.1	Кр.2	Кр.3	Кр.4	120	400
70	70	70	70		

ІІ семестр:

Поточне тестування та самостійна робота				Контроль на робота	Накопичувальні бали/ Сума
Кр.1	Кр.2	Кр.3	Кр.4	80	400
80	80	80	80		

10. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу;пояснення − вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація − метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Методичне забезпечення

1. Гузенко С. В. Методика літературного та художньо-технічного редагування (літературне редагування): навчально-методичний комплекс. Миколаїв: МНУ імені

В. О. Сухомлинського, 2018. 120 с.

Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. Репр. вид. К. : [б.в.], 2003. 248 с.
2. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2005. 304 с.
3. Литературное редактирование / И. К. Гужова, Р. А. Молибоженко, К. М. Накорякова, Т. И. Сурикова. М. : Изд-во Моск. ун-та, 2000. 160 с.
4. Мильчин А. Е. Методика редактирования текста : учебник для студ. вузов, обучающихся по направлению 030900 «Издательское дело» и спец. 030901 «Издательское дело и редактирование». 3 изд., перераб. и доп. М. : Логос, 2005. 524 с. (Новая университетская библиотека).
5. Різун В. В. Літературне редагування : підручник; Міжнародний фонд «Відродження». К.: Либідь, 1996.. 240 с. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні).

Базова

1. Беззубов А. Н. Введение в литературное редактирование: учебное пособие. Санкт-Петербург, 1997
2. Бондаренко Т. О. Літературне редагування: методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2003. 32 с.

Додаткова

1. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика. *Проблемы русской стилистики*. М. : Высш.школа, 1981. С. 20-171.
2. Галич О. А. Загальне літературознавство / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. Рівне, 1997. 544 с.
3. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования /отв. ред. Г. В. Степанов. Изд. 6-е. М. : Издательство ЛКИ, 2008. 144 с. (Лингвистическое наследие XX века).
4. Ганжуров Ю. Основні етапи композиційного редагування. *Вісник Книжкової палати*. 2010. № 2 С. 8.
5. Григораш Д. С. Теорія і практика редагування газети. Львів : Вид-во ЛДУ, 1966. 168 с.
6. Домбровський В. Українська стилістика і ритміка. Українська поетика. Дрогобич: Видавнича фірма “Відродження”, 2008. 488 с.
7. Дудик П. С. Стилістика української мови : навч. посіб. К. : Вид. центр «Академія», 2005. 368 с. (Альма-матер).
8. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб.. К. : Видавничий центр «Академія», 2009. 264 с. (Альма-матер).
9. Жарков И.А. Технология редакционно-издательского дела: конспект лекцій М. : Изд-во МГУП, 2002.
10. Зелінська Н.В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту). К.: УМК ВО, 1989. 76 с.
11. Кайда Л. Г. Композиционная поэтика текста. М : Флинта- Наука. 2011. 402 с.
12. Капелюшний А. О. Стилістика і редагування: практичний словник- довідник журналіста. Львів : ПАІС, 2002. 576 с.
13. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови : підручник. К.: Вища школа, 1987. 352 с.
14. Кодак М. П. Поетика як система. К.: Дніпро, 1988. 157 с.
15. Коляда Т. Ф., Морозюк І. Є. Основи літературного редагування : конспект лекцій для студентів спеціальностей 7.020101 культурологія, 7.020105 документознавство та інформаційна діяльність. Одеса : Наука і техніка, 2005. 76 с.
16. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб.. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 423 с.
17. Лингвистический анализ художественного текста. Теория и практика: учебник ; практикум /Л. Г. Бабенко, Ю. В. Казарин. М. : Флинта: Наука, 2003. 496 с.
18. Лосев А. Ф. Форма. Стиль. Выражение. М. : Мысль, 1995. 944 с.

19. Мучник Б. С. Человек и текст. М. : Книга, 1985. 252 с.
20. Одинцов В. В. Стилистика текста. М. : Наука, 1980. 262 с.
21. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник. Львів : Афіша, 2006. 416 с.
22. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту. К. : РВЦ «Київський університет», 1998. 335 с.
23. Сенкевич М. П. Стилистика научной речи и литературное редактирование научных призведений. 2-е изд., испр. и доп. М. : Высш.школа, 1980. 328 с.
24. Сикорский Н.М. Теория и практика редактирования : учебник. 2-е изд., испр. и доп. М., 1980. 328 с.
25. Сикорский Н. М. Теория и практика редактирования. М. : Высшая школа, 1980. 368 с.
26. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. К. : Основи, 1998. 324 с.
27. Стилистика и литературное редактирование: учебник / под ред. В. И. Максимова. 3 изд., перераб. и доп. М. : Гардарики, 2007. 653 с.
28. Тимошик М. С. Книга для автора, редактора, видавця : практичний посібник. 2-ге вид., стер. К. Наша культура і наука, 2006. 560 с.
29. Феллер М.Д. Структура произведения. М.: Книга, 1981. 200 с.
30. Феллер М. Д. Українська школа літературного редагування (текст задум автора сприймання читача). *Стиль.* 2002. С. 363-374.
31. Феллер М. Д. Эффективность сообщения и литературный аспект редактирования. Львов : Изд-во при Львов.ун-те, 1978. 200 с.
32. Щерба Л.В. Языковая система и речевая деятельность. Л.: Наука, 1974. 428 с.

Довідкова література

1. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І .Ковалів]. – Т.1. – К. : Академія, 2007. 608 с.

Електронні ресурси

1. Сайт Книжкової палати України – http://www.ukrbook.net/
2. Електронна бібліотека літератури на тему видавничої справи та журналістики – http://journlib.univ.kiev.ua/
3. Сайт Департаменту видавничої справи і преси –http://comin.kmu.gov.ua/

Інформаційні ресурси

1. Гузенко С. В. Літературне редагування : навчально-методичний посібник. Миколаїв : Іліон, 2012. 132 с. 30 шт.
2. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2005. 304 с. 5 шт.
3. Різун В. В. Літературне редагування : підручник; Міжнародний фонд «Відродження». К.: Либідь, 1996.. 240 с. (Трансформація гуманітарної освіти в Україні). 30 шт.
4. Партико З. Загальне редагування. Нормативні основи. Львів: Афіша, 2001. 416 с. 5 шт.